

A photograph of two men in a modern office setting. The man on the left is wearing a blue patterned button-down shirt and is pointing towards a whiteboard. The man on the right is wearing a white button-down shirt, glasses, and a patterned tie, and is smiling. The background shows a bright office with green accents and modern lighting.

PRO-U

INFORMATIEBROCHURE

UNIVERSITY OF TWENTE.

OVER PRO-U

6

VOORBEELDEN & ERVARINGEN

10

NIEUWE INZICHTEN OP
DOEN VOOR IN DE EIGEN
LES PRAKTIJK.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	5
Over Pro-U	6
Pro-U expertises	8
Voorbeelden & ervaringen	10
Assessmentcentrum Twente	13
Partners & netwerken	14

MET ONS PLATFORM
SLUITEN WE ZOWEL
AAN OP DE PRAKTIJK,
ALS DE NIEUWSTE
WETENSCHAPPELIJKE
INZICHTEN EN VERBINDEN
WE BEIDE MET ELKAAR.

PRO-U EXPERTISES

8

PARTNERS & NETWERKEN

14

ASSESSMENTCENTRUM TWENTE

13

PRO-U

Het professionaliseringsplatform voor de onderwijspraktijk van de Universiteit Twente

Universiteit Twente

Drienerlolaan 5
7522 NB Enschede
Gebouw Ravelijn

Postbus 217
7500 AE Enschede

+31 (0)53 489 3592

pro-u@utwente.nl
utwente.nl/pro-u

VOLG ONS OP SOCIAL MEDIA!

LEER&LINK / University of Twente

BESTE ONDERWIJSCOLLEGA,

Voor u ligt de informatiebrochure van Pro-U, bedoeld voor docenten, schoolleiders en andere onderwijsprofessionals in het primair- en voortgezet onderwijs.

In deze informatiebrochure kunt u het scala aan professionaliseringsactiviteiten voor de onderwijspraktijk via de unieke samenwerking tussen de UT-lerarenopleidingen, de sectie ELAN en het Pre-University programma vinden. We slaan graag de brug tussen wetenschap en praktijk, met als doel de kwaliteit van ons onderwijs samen te verbeteren.

Wat is er mooier dan gezamenlijk werk maken van opleiden én professionaliseren voor de leerlingen in onze regio?

Dr. Cindy Poortman

Directeur Pro-U

Prof. dr. Susan McKenney

Hoogleraar Docentprofessionalisering, sectie ELAN

Dr. Pieter Boerman

Directeur Pre-U, Pre-University Programma

OVER PRO-U

Pro-U is het professionaliseringsplatform van de Universiteit Twente voor de onderwijspraktijk van het primair- en voortgezet onderwijs. Ons doel is het leveren van een bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs in de regio. Hierbij richten wij ons op de professionele ontwikkeling van docenten, schoolleiders, decanen en overige onderwijsprofessionals.

ONS MOTTO: 'SAMEN PROFESSIONALISEREN'

Onder het motto 'samen professionaliseren' draagt Pro-U bij aan de doorlopende leerlijn die start bij de opleiding van aankomende docenten (samen opleiden) en vervolgens doorloopt via de ondersteuning van startende en ervaren docenten (samen professionaliseren). Met Pro-U sluiten we zowel aan op de praktijk in scholen als de nieuwste wetenschappelijke inzichten en verbinden we beide met elkaar. De Pro-U expertises vloeien voort uit de vakken van de UT-lerarenopleidingen en het onderwijskundig onderzoek in de sectie ELAN. Het programma komt tot stand door intensief contact met scholen en andere onderwijspartners in onze regio.

[UTWENTE.NL/PRO-U](https://utwente.nl/pro-u)

[UTWENTE.NL/ELAN](https://utwente.nl/elan)

PRE-U JUNIOR & PRE-U PROGRAMMA

Naast dit platform voor onderwijsprofessionals heeft de Universiteit Twente ook programma's ontwikkeld voor basisschoolleerlingen (Pre-U Junior) en middelbare schoolleerlingen (Pre-U), om zo vroegtijdig talenten en interesses te laten ontdekken.

[UTWENTE.NL/PRE-U-JUNIOR](https://utwente.nl/pre-u-junior)

[UTWENTE.NL/PRE-U](https://utwente.nl/pre-u)

PRE-U JUNIOR

BASISSCHOOL

Laagdrempelig laten **kennismaken** met wetenschap en techniek.

[UTWENTE.NL/PRE-U-JUNIOR](https://utwente.nl/pre-u-junior)

PRE-U

MIDDELBARE SCHOOL

Leerlingen met een uitdagend programma **stimuleren** hun eigen talenten te ontwikkelen.

[UTWENTE.NL/PRE-U](https://utwente.nl/pre-u)

PRO-U

LEVEN LANG LEREN

Professionalisering binnen het onderwijs met een **wetenschappelijke basis** binnen een onderwerp of specifiek (school)vak.

[UTWENTE.NL/PRO-U](https://utwente.nl/pro-u)

PRO-U EXPERTISES

Het aanbod van Pro-U is onder te verdelen in verschillende expertises. Samen met UT-onderzoekers, vakdidactici en docenten uit het voortgezet onderwijs ontwikkelen we op basis van de nieuwste wetenschappelijke inzichten activiteiten en programma's, met als doel dat deze direct in de lespraktijk toegepast kunnen worden. Het aanbod van Pro-U is daarnaast sterk verweven met de UT-lerarenopleidingen.

WELKE EXPERTISES HEEFT PRO-U?

De Pro-U expertisegebieden zijn gelinkt aan de schoolvakken van de UT-lerarenopleidingen en (onderwijskundig) onderzoek dat aan de Universiteit Twente wordt gedaan. Voorbeelden van expertises zijn: natuurkunde, scheikunde, formatief handelen en differentiëren, begeleiding PWS en de begeleiding van startende leraren. Tevens bieden we diensten aan vanuit ons eigen assessmentcentrum. Vanuit het Assessmentcentrum Twente (ACT) ondersteunen wij (toekomstige) docenten graag bij het vinden van een passende route naar, of in het onderwijs.

Om duurzame onderwijsontwikkeling in scholen tot stand te brengen, is ons aanbod gericht op ondersteuning en tools die scholen zelf in de praktijk kunnen toepassen. Er zijn verschillende vormen mogelijk, denk bijvoorbeeld aan een intakegesprek, voorbereidende workshop of met behulp van een online leeromgeving. Binnen een Pro-U expertise onderscheiden we drie categorieën:

SAMEN LEREN (IN NETWERKEN)

Binnen deze categorie gaan we uit van netwerken en/of bijeenkomsten waarin professionals bij elkaar komen om samen van en met elkaar te leren. Voorbeelden hiervan zijn een Professioneel LeerNetwerk (PLN) rondom een bepaald vakgebied of een inspiratiemiddag op de campus van de Universiteit Twente.

PROFESSELE ONTWIKKELING OP MAAT (OOK ONLINE)

Professionele ontwikkeling op maat is bedoeld voor scholen of docentgroepen met een specifieke behoefte of hulpvraag. In samenspraak met de school verzorgen wij een maatwerk activiteit of -traject. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een eenmalige workshop op een studiedag of een verdiepingstraject over een specifiek onderwerp die bijdragen aan de onderwijsontwikkeling binnen de school. Het is tevens mogelijk om UT-experts in te zetten om te sparren over een bepaald thema of vraagstuk.

NIEUWE ONTWIKKELINGEN (UIT WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK)

Om de brug te slaan tussen wetenschap en praktijk delen we binnen elke Pro-U expertise ook graag relevante praktijkpublicaties en wetenschappelijke artikelen.

MEER INFORMATIE & MOGELIJKHEDEN

Bekijk de website voor het volledige overzicht van de expertisegebieden van Pro-U. Wilt u meer weten over de mogelijkheden binnen een bepaald vakgebied of onderwerp? We bespreken graag persoonlijk de hulpvraag. Neem hiervoor contact op via pro-u@utwente.nl.

[UTWENTE.NL/PRO-U/EXPERTISES](https://utwente.nl/pro-u/expertises)

IN COMBINATIE: PERSOONLIJK ASSISTENT LERAAR

Bij professionele ontwikkeling op maat kan een combinatie gemaakt worden met het PAL-project van Pre-U. In het PAL-project (Persoonlijk Assistent Leraar) assisteren UT-studenten docenten in het middelbaar onderwijs. Bijvoorbeeld met het ontwikkelen van onderwijs, het begeleiden van projecten of het ondersteunen van andere werkzaamheden. Door interne opleiding, ondersteuning door VO-experts en de verbinding met de UT-lerarenopleidingen en sectie ELAN brengen de PAL's van Pre-U academische vaardigheden mee naar de school. Dankzij de ruime competenties zijn de Pre-U PAL's breed inzetbaar, zoals bij een maatwerktraject van Pro-U. De PAL kan bijvoorbeeld een werkgroep ondersteunen bij de implementatie van een onderwijsontwikkeling of een vervolg geven aan een activiteit van Pro-U.

[UTWENTE.NL/PRE-U/PAL](https://utwente.nl/pre-u/pal)

VOORBEELDEN & ERVARINGEN

SCHEIKUNDE: VAKDIDACTIEK

- Nieuwe ideeën opdoen voor in de lespraktijk.
- Ontmoet collega's tijdens de inspiratiemiddag en/of bij examenbesprekingen.
- Samen lesmateriaal ontwikkelen en discussieren over vakdidactiek in het Professioneel LeerNetwerk Scheikunde.

[UTWENTE.NL/PRO-U/SCHEIKUNDE](https://utwente.nl/pro-u/scheikunde)

NATUURKUNDE: QUANTUM

- Door de UT ontwikkelde leerlingpractica uitproberen.
- Ontdekken hoe quantumfysica boeiend in de lespraktijk gebruikt kan worden.
- Samen lesmateriaal ontwikkelen en discussiëren over de didactiek van quantumfysica in het 'Professional Learning Network Quantum'.

[UTWENTE.NL/PRO-U/NATUURKUNDE](https://utwente.nl/pro-u/natuurkunde)

BEGELEIDING PWS

- Duik samen met een Pro-U expert in de wetenschappelijke werkwijze en de vertaalslag naar het middelbaar onderwijs.
- Werk aan relevante ontwerp- en onderzoeksvaardigheden en een academische houding bij leerlingen.
- Creëer als docententeam samen een herkenbare werkwijze voor leerlingen in verschillende vakken, die tevens bruikbaar is bij PWS-begeleiding.

[UTWENTE.NL/PRO-U/PWS](https://utwente.nl/pro-u/pws)

IN COMBINATIE: 'PWS LEERWEG' (PRE-U)

Via Pre-U kunnen leerlingen begeleid worden in hun PWS proces. Bekijk hiervoor de mogelijkheden op onze website.

[UTWENTE.NL/PRE-U/PWS](https://utwente.nl/pre-u/pws)

TESTIMONIAL

TALITHA VISSER ELAN

Talitha Visser is vakdidactus scheikunde aan de Universiteit Twente. Voor scheikunde docenten biedt Pro-U meerdere platforms waarop docenten en toa's elkaar kunnen treffen zoals de inspiratiemiddag, Professionele LeerNetwerk(PLN), SE-opgaven constructiegroep en de examenbesprekingen. Docenten ervaren het uitwisselen van ideeën, werkvormen, discussiëren over vakdidactiek en het ontwikkelen van lesmateriaal als heel waardevol.

Talitha vertelt vol enthousiasme meer over haar ervaring met het PLN Scheikunde: "Een docent werkt meestal niet alleen op de eigen school, maar het is ook interessant om te weten wat andere scholen doen en belangrijk om op de hoogte te blijven van de nieuwste landelijke ontwikkelingen. In ons Professionele LeerNetwerk Scheikunde stellen we aan het begin gezamenlijk een aantal doelen voor het komende schooljaar, hier werken we tijdens de verschillende sessies aan. We ontwikkelen bijvoorbeeld lesmateriaal zoals een lessenreeks, praktische opdracht of een escaperoom. Opbrengsten delen we via workshops en artikelen in NVOX. Daarnaast brengt iedereen interessante kennis mee vanuit boeken, scholing of gevolgde workshops, dit werkt enorm inspirerend! Zoals laatst, een docent had een cursus gevolgd over Formatieve evaluatie waarbij ze de werkvorm silent modeling gebruikte. Ze vertelde over haar ervaring op haar eigen school in haar eigen lessen. Na onze sessie hebben andere docenten dit ook toegepast in de eigen lespraktijk en kwamen vervolgens terug met dezelfde enthousiaste bevindingen. Dit zijn natuurlijk hele mooie voorbeelden waar we met ons netwerk gezamenlijk aan bijdragen!".

ASSESSMENTCENTRUM TWENTE

Bij Assessmentcentrum Twente (ACT) weten we dat goede docenten met verschillende achtergronden van waarde zijn voor het onderwijsveld. Zij-instromers, met bijvoorbeeld ervaring uit het bedrijfsleven, dragen bij aan de diversiteit en kwaliteit van een onderwijsteam. Vanuit het ACT ondersteunen wij toekomstige en zittende docenten graag bij het vinden van een passende route naar of in het onderwijs door middel van verschillende assessments.

AANBOD

Assessmentcentrum Twente biedt zij-instroomassessments en toelatingsassessments aan op het gebied van de eerste- en tweedegraads bevoegdheid in alle vakken. We verkennen graag samen met de kandidaat en/of school de mogelijkheden in een vrijblijvende intake.

ZIJ-INSTROOMASSESSMENT

Het zij-instroomassessment is gericht op docenten die in aanmerking komen voor het traject 'Zij-instroom in beroep', zoals overstappers uit een ander veld of zittende docenten die hun eerste of tweede bevoegdheid willen behalen. De overheid stelt hiervoor subsidie beschikbaar.

Het assessment bestaat uit:

- Portfolio
- Praktijkobservatie
- Reflectiegesprek
- Criteriumgericht interview

TOELATINGSASSESSMENT

Het toelatingsassessment is geschikt voor kandidaten met eerder verworven competenties, die op basis van hun vooropleiding niet direct toelaatbaar zijn tot een lerarenopleiding. Zij kunnen deze competenties aantonen door middel van een toelatingsassessment.

Het assessment bestaat uit:

- Portfolio
- Capaciteitentest (indien nodig)
- Criteriumgericht interview

VOOR WIE ZIJN ONZE ASSESSMENTS?

- Overstappers die nog niet werkzaam zijn in het onderwijs en graag hun bevoegdheid willen behalen.
- Zittende docenten in het vo of mbo die hun eerste of tweede bevoegdheid willen behalen.

MEER INFORMATIE & AANMELDEN

Heeft u een assessmentvraag buiten ons reguliere aanbod? In overleg is er maatwerk mogelijk.

Meer informatie over de werkwijze, tijdsinvestering en kosten is te vinden op onze website. Ook kunnen kandidaten zich hier direct aanmelden. Voor vragen kan contact worden opgenomen via **+31 (0)53 489 6913** of **act@utwente.nl**.

[UTWENTE.NL/PRO-U/ACT](https://utwente.nl/pro-u/act)

PARTNERS & NETWERKEN

In de regio Oost-Nederland werken we als Universiteit Twente (UT) vooral samen met Hogeschool Saxion, Hogeschool Windesheim en het gezamenlijke expertisecentrum TechYourFuture. Samen met zo'n 40 scholen in de regio vormen we een samenwerkingsverband op het gebied van docentopleiding en -professionalisering, vakontwikkeling en aansluiting naar het hoger onderwijs.

[VO-HO-OOST.NL](https://vo-ho-oost.nl)

PARTNERSCHAPPEN 'SAMEN OPLEIDEN IN DE REGIO'

Binnen het Platform 'Samen Opleiden & Professionaliseren' bundelen schoolbesturen, scholen en lerarenopleidingen hun krachten om samen een duurzame inrichting van opleiding én professionalisering voor leraren te realiseren. Het Platform zet zich in voor versterking van de samenwerking tussen besturen, scholen en lerarenopleidingen in het primair- en voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs rond dit thema.

De UT is in de regio Oost met drie partnerschappen rondom 'Samen Opleiden & Professionaliseren' verbonden:

1. ACADEMISCHE OPLEIDINGSSCHOOL OOST-NEDERLAND

In de AOS-ON werkt Universiteit Twente (vanuit de sectie ELAN) samen met vijf VO-scholen en drie andere opleidingsinstituten. AOS-ON onderscheidt zich door het aanbieden van een brede oriëntatie op het beroep van leraar. Door een gevarieerd aanbod in onderwijssituaties ontwikkelt de aanstaande docent een eigen visie op het beroep en goed onderwijs. Onder het motto 'duurzaam leraren opleiden, onze gezamenlijke verantwoordelijkheid' wordt er gewerkt aan een leven lang leren.

[PLATFORMSAMENOPLEIDEN.NL/PARTNERSCHAP/ACADEMISCHE-OPLEIDINGSSCHOOL-OOST-NEDERLAND-AOSON](https://platformsamenopleiden.nl/partnerschap/academische-opleidingsschool-oost-nederland-aoson)

2. OPLEIDINGSSCHOOL PARTNERSCHAP 2

Part 2 is een partnerschap tussen vijf VO-scholen, ROC van Twente, Universiteit Twente en Windesheim. Op jaarbasis worden ongeveer 220 studenten opgeleid. Speerpunten zijn een onderzoekende en nieuwsgierige houding. Er wordt gewerkt vanuit feed-up, feedback en feed-forward. Studenten geven binnen Part 2 vorm aan hun eigen leerroute en ontwikkeling. Concrete leervragen zijn hiervoor de basis.

[PLATFORMSAMENOPLEIDEN.NL/PARTNERSCHAP/PARTNERSCHAP-2](https://platformsamenopleiden.nl/partnerschap/partnerschap-2)

3. PARTNERSCHAP INTEGRAAL LERAREN OPLEIDEN TWENTE EN SALLAND (PILOTS)

De Universiteit Twente participeert ook binnen aspirant opleidingsschool PILOTS (Partnerschap integraal leraren opleiden Twente en Salland) samen met Hogeschool Windesheim, Attendiz, Het Stedelijk en De Waardenborch. Het is het eerste partnerschap waarin het speciaal onderwijs participeert. PILOTS werkt vanuit themagroepen (verbonden aan de vier kwaliteitswaarborgen van het Kwaliteitskader Samen Opleiden & Inductie) waarin expertise vanuit de Universiteit Twente wordt ingebracht. Door het werken vanuit themagroepen hebben alle partners inbreng en vormen de themagroepen een platform om te leren van elkaar.

[PLATFORMSAMENOPLEIDEN.NL/PARTNERSCHAP/PILOTS](https://platformsamenopleiden.nl/partnerschap/piLOTS)

SAMEN PROFESSIONALISEREN

Universiteit Twente

Drienerlolaan 5
7522 NB, Enschede
Gebouw Ravelijn

Postbus 217
7500 AE Enschede

+31 (0)53 489 3592

pro-u@utwente.nl
utwente.nl/pro-u

VOLG ONS OP SOCIAL MEDIA!

LEER&LINK / University of Twente